

De grote vraag van deze avond is :

Is onze gemeente vrouwvriendelijk ?

Wat kunnen we vaststellen en verbeteren aan het “ gelijke kansen-beleid “ in onze gemeente ?

In grote gemeenten is iemand van het beleid verantwoordelijk voor “ gelijke kansen “ beleid. Bij ons is dat niet zo. We zijn immers een kleine gemeente. Sommige aspecten van het “ gelijke kansen beleid “ zouden het best kunnen onder de verantwoordelijkheid vallen van de schepen van Gezin, namelijk Els Uytterhoeven. Andere aspecten hebben te maken met Openbare Werken of Inspraak en Participatie en dan is Jean Pierre Maeyens verantwoordelijk.

Gelijke kansen tussen mannen en vrouwen ... op het eerste zicht valt dat wel mee, denken we. Is onze gemeente vrouwvriendelijk ? Wat een moeilijke vraag, eerlijk gezegd. Wat moet een gemeente dan specifiek voor vrouwen doen ?

Het antwoord op deze vraag is niet vanzelfsprekend. De handleiding die vanuit KAV klaar gemaakt werd opent toch heel wat perspectieven. Zij stellen een 5-punten programma voor ; 5 thema's waar wij onze gemeente kunnen op aftoetsen en nadenken of we zelf ideeën en oplossingen kunnen aanreiken. Vanuit een vrouwenvereniging als KAV is heel wat mogelijk. We kunnen ons gemeentebestuur zeker en vast creatieve suggesties doen en zacht onder druk zetten om er werk van te maken.

Ik stel voor dat we samen thema per thema behandelen en dat jullie (na de pause) per groep even nadenken welke voor onze gemeente goede oplossingen zouden zijn.

EERSTE THEMA : veel en vrij bewegen ; vrouwvriendelijke mobiliteit, openbare ruimte en veiligheid.

Openbare ruimte : zijn onze voetpaden aangepast voor kinderwagens , en rolstoelen ? Wat in verband met oversteekplaatsen, toegang tot openbare gebouwen ?

Is er voldoende openbaar sanitair ? Waar in onze gemeente ? Is dat aangeduid ?

Is de “ speelstraten “actie tijdens de vakantie en weekends een goed initiatief ?

Zijn er nog zaken die verbeterd kunnen worden voor een vrouwvriendelijk gebruik ?

Waar kunnen we terecht met onze opmerkingen ? Via de schepen van openbare werken ? via de Milieuraad ? Hebben jullie daar al eens gebruik van gemaakt ; bv. Een vraag gericht aan de Milieuraad via een van onze vertegenwoordigsters ? KAV heeft immers 2 vertegenwoordigsters in de Milieuraad nl. Agnes Vandenborre en Agnes Vandendriessche....Dus de mogelijkheid om voorstellen te doen aan het Gemeentebestuur is er.

Willen jullie nu nog opmerkingen maken naar ons beleid toe in verband met de verbetering van onze openbare ruimte vanuit vrouwvriendelijk oogpunt ?

Sociale veiligheid Hebben jullie soms een onveiligheidsgevoel op bepaalde plaatsen en tijdstippen ? Is daar ook werkelijk gevaar ? (want een gevoel kan zeer persoonlijk zijn) . Er kan ook niet overal verlichting aangebracht worden maar op sommige plaatsen is het misschien echt wel nodig . Zijn er nog andere factoren die voor onveilige situaties zorgen , ook overdag ? Bij nieuwe projecten wordt nu reeds nagedacht over mogelijke onveiligheid met de bedoeling die zoveel mogelijk te vermijden.

Kunnen wij hierbij voorstellen doen ?

TWEEDE THEMA : Geen geweld op vrouwen.

Geweld op vrouwen komt meer voor dan we denken. Volgens de cijfers krijgt één op de vijf vrouwen in ons land te maken met geweld in haar eigen huis. Dit zijn onthutsende cijfers die wijzen op de ernst en de grootte van het probleem: geweld komt voor bij alle leeftijden, sociale milieus en culturen.

Wat kan je doen, als vrouw als je bang bent, als je niet weet waar naar toe ? Ik ben eens langs gegaan bij de politie in Overijse om inlichtingen te vragen over hoe vrouwen worden opgevangen.

De politie-inspecteur die mij ontvangen heeft is een vrouw. Ze heet Chris Van Eyck en werkt al jaren bij de politie van Overijse.

Volgens haar is het politie-team Overijse-Hoeilaart samengesteld uit één vierde vrouwen en drie vierde mannelijke collega's. Dit is niet overdreven veel maar wel voldoende om er voor te zorgen dat er elke dag een vrouwelijke politieagente beschikbaar is op het kantoor te Overijse van 8 u 's morgens tot 20 u 's avonds. Ook zijn het dikwijls vrouwelijke agenten of inspecteurs die de wachtdienst waarnemen van 17 u 's avonds tot 8 u 's morgens.

Dus indien je als vrouw wil praten met een vrouwelijke agente is dat perfect mogelijk. In geval je naar de politie gaat om huiselijk geweld aan te klagen , moet dat wel eerst vast gesteld worden door een dokter . Dit is nodig omdat het ook al eens gebeurt dat de vrouw dit middel gebruikt om bijvoorbeeld bij echtscheiding haar partner te benadelen. Als je als slachtoffer deze stap zet weet je ook dat er een proces-verbaal van opgemaakt wordt en dat de politie zal ingrijpen.

De vrouw die slachtoffer is wordt bij de politie opgevangen door specifiek opgeleide mensen van de dienst " Slachtofferbejegening ".

Zij zijn de eerste schakel . Daarna verwijzen ze het slachtoffer door naar " Slachtofferhulp ". Dat zijn dan onafhankelijk gespecialiseerde diensten.

Vrouwen die thuis geweld ondervinden zijn dikwijls verlegen en bang en willen helemaal niet naar de politie gaan. In dat geval kunnen ze best eerst hulp zoeken bij een dokter die hen zal verzorgen en, indien nodig, hen zal aanzetten om hulp te zoeken ofwel bij de politie ofwel bij speciaal daartoe opgerichte cellen zoals de CAW, Centrum voor Algemeen Welzijn. Daar kan je terecht voor advies , informatie

en ondersteuning bij problemen binnen het gezin en zelfs bij de opvoeding en bij woonmoeilijkheden. Zo'n centrum is er ook in Overijse, JP. Dieudonnéstraat, 3 3090 Overijse tel 02/361.09.16.

Ik ben er zelf niet geweest maar ik geef jullie dit adres toch door.

Voor een daadwerkelijke tussenkomst is het nog altijd aangewezen naar de politie te gaan met een doktersattest .

De vrouwvriendelijkheid van de politie strekt verder. Er wordt zoveel mogelijk ook getracht één vrouw per interventie-eenheid te voorzien. De interventie-eenheid komt tussen wanneer er een ernstig ongeval of andere gebeurtenis voorgevallen is. De vrouwelijke agente zal de nabestaanden dan bijstaan en opvangen.

Je kunt nog meer informatie vinden op de website van de Politiezone Druivenstreek.

Het politiekantoor van Hoeilaart is slechts open op maandag , woensdag en vrijdag in de voormiddag en op dinsdag en donderdagavond van 17 u tot 20 u.

Is over dit probleem van specifieke opvang voor vrouwen niet meer informatie nodig ? Welke voorstellen kunnen we doen ?

Hoe kunnen we zelf hierover meer informatie verspreiden ?

Kan KAV hier bij helpen door bv. een assertiviteitstraining aan te bieden ? (Een zeer eenvoudige assertiviteitstraining die vrouwen leert zich beter te verdedigen bij moeilijke situaties in het gewone leven bv. bij een busaccident)

DERDE THEMA : mensen en middelen nodig voor gelijke kansen-beleid

In Hoeilaart hebben we geen schepen hiervoor en is er geen apart budget voorzien. Hier is wel een belangrijke rol weg gelegd voor lokale verenigingen zoals bv. KAV . Een groep zoals KAV brengt vrouwen samen, rond de tafel voor een etentje en een gesprek. KAV organiseert interessante infoavonden. Dat doen ook andere verenigingen zoals Davidsfonds die een heel gamma aan voorlichting- en kunst avonden organiseren.

Gelukkig hebben we in Hoeilaart goed georganiseerde verenigingen die zeer actief zijn. Door hun interessant aanbod over actuele onderwerpen blijven we op de hoogte van wat gebeurt in de wereld rondom ons. Het is moeilijk om je te vervelen in Hoeilaart. Er staat steeds van alles op de agenda.

Er is nog een ander facet aan het gelijke kansen-beleid. Heel wat groepen van vrouwen zijn moeilijk bereikbaar ; zoals vrouwen in kansarmoede en vrouwen uit andere culturen die in onze gemeente wonen .

Hoe kunnen we die vrouwen bereiken ? Moeten we daar niet eens over nadenken binnen KAV ?

Zijn er nog suggesties in verband met gelijke kansen voor alle vrouwen binnen onze gemeente ?

VIERDE THEMA : Meer vrouwen aan zet.

Dit gaat eigenlijk over het personeelsbeleid zelf van onze gemeentelijke diensten. In de begeleidende nota van KAV wordt

gezegd dat vrouwen nog steeds ondervertegenwoordigd zijn in het bestuur op het hogere personeelsniveau van de Vlaamse gemeenten.

Ik denk dat we in Hoeilaart op dat gebied niet kunnen klagen. In vele diensten zijn het vrouwen die de leiding in handen hebben bijvoorbeeld de diensten Ruimtelijke Ordening, de Sportdienst, de dienst Cultuur en Toerisme en nog meer. Onze gemeentesecretaris is een man, Geert Raeymakers, maar de onder-secretaris is een vrouw, Ine Van Laeken. Zij vervangt geregeld de secretaris als hij afwezig is.

Is er bij ons personeelsbeleid een specifiek programma voor vrouwen? Een moderne gemeente die model wil staan voor haar bevolking moet niet enkel aandacht hebben voor de aankoop van elektrische dienstvoertuigen maar ook onder andere voor borstvoedingsverlof voor haar vrouwelijke personeelsleden. Een borstvoedingspauze voorzien zou al een eerste stap zijn. Dit betekent meteen een positieve impuls voor jonge vrouwen om toch zelf hun baby te voeden terwijl ze weer aan het werk kunnen zijn.

Of er een loonkloof is tussen mannen en vrouwen op onze gemeente weet ik niet. Ik zou ook niet kunnen zeggen hoeveel mannen contractuelen zijn en hoeveel vrouwen contractuelen zijn. Mensen die vast benoemd zijn hebben meer werkzekerheid dan contractuelen.

Tegenwoordig is het ook al belangrijk hoe een jobadvertentie opgesteld is. Zo wordt er niet geschreven: "Gezocht: schoonmaakster" maar wel "Gezocht: onderhoudspersoneel m/v". Het is ook van belang dat bij de aanwerving van kandidaten evenveel mannen als vrouwen in de examencommissies zijn. Dit laatste is wel moeilijk haalbaar als het gemeentebestuur niet voldoende vrouwen telt.

En zo komen we vanzelf bij de samenstelling van ons Gemeentebestuur.

Vrouwen maken de helft van de bevolking uit ; ook in Hoeilaart.

Met zijn 10.500 inwoners heeft Hoeilaart recht op, naast de burgemeester , 5 schepenen plus de OCMW-voorzitter die als volwaardig schepen deel uitmaakt van het College van Burgemeester en Schepenen.

Op 6 schepenen zijn er bij ons 2 vrouwen, van elke coalitie-partij een vrouw. Els Uytterhoeven van Open VLD is tweede schepen en is bevoegd voor Seniorenbeleid, Gezin, Volksgezondheid, Onderwijs, Tewerkstelling, Toerisme, Ontwikkelingssamenwerking en Administratieve vereenvoudiging. Sylvie Gahy van PW is derde schepen en heeft de bevoegdheden van Cultuur, Sport, Jeugd, Vlaams Karakter en Integratie.

De Gemeenteraad telt naast de Burgemeester en de 6 schepenen nog eens 15 raadsleden. Deze 15 raadsleden zijn 1 verkozene van PW en 4 van Open VLD. Van de oppositiepartijen CD&V zijn er 8 verkozenen , van de NVA is er 1 en UF is er ook 1.

Van deze 15 bijkomende raadsleden zijn er 2 vrouwen van CD&V , Marie-Paule Bockstael en ikzelf, en 1 vrouw van VLD, Eva De Bleeker.

De OCMW-raad bestaat , naast de voorzitter , uit 8 leden waarvan 4 vrouwen: Katelijne Decannière (PW), Maggy Lietaert (CD1V), Joke Muyldermans (PW) en Annelies Vanderlinden (Open VLD). Dat hier effectief de raad voor de helft uit vrouwen bestaat toont aan dat vrouwen gemakkelijker kiezen voor het sociale luik.

Waarom geef ik u die cijfers per partij ? Omdat de verdeling tussen mannen vrouwen zoveel mogelijk moet evenredig zijn, zelfs per partij. U bemerkt onmiddellijk dat dit niet geval is voor wat het Gemeentebestuur betreft. Er zijn veel minder vrouwelijke raadsleden dan mannelijke; in totaal zetelen in de Gemeenteraad 5 vrouwen en 16 mannen + de burgemeester.

De aanwezigheid van vrouwen verbetert ongetwijfeld de bestuurskwaliteit. Vrouwen hebben een eigen inbreng en eigen aandachtspunten. Ze leggen andere accenten en prioriteiten. Ze spreken ook dikwijls op een andere toon, minder luid, minder hoogdravend . Dit betekent niet dat ze zich gemakkelijker laten overreden of gemakkelijker toegeven. Integendeel. Vrouwen kunnen behoorlijk hardnekkig hun standpunten verdedigen en dat zonder “ haantjes-gedrag “.

Ook in de adviesraden is de aanwezigheid van vrouwen belangrijk. Dit zijn beleidsorganen die zeer dicht bij de burger en het dagelijkse leven staan. Het is nuttig om ze evenwichtig samen te stellen, zodat ze een afspiegeling van de bevolking zijn.

De wet voorziet quota voor de vertegenwoordiging van vrouwen :

- Op de kieslijsten geldt : er moeten , in principie, evenveel vrouwen als mannen opstaan maar hiervan kan afgeweken worden want geen enkele partij slaagt hierin.
- In de Gemeenteraad en College van Burgemeester en Schepenen geldt : tenminste 1 persoon van het andere geslacht (minstens 1 vrouw in de praktijk).
- In de adviesraden en raden van bestuur geldt : ten hoogste twee derde van de leden van hetzelfde geslacht (bijna altijd meer mannen uitgenomen bij KAV...)

Waarom is het zo moeilijk om vrouwen te vinden die politiek willen doen ? Die vraag stellen alle politieke partijen zich. Het is inderdaad een probleem, vooral om vrouwen te vinden die zich verkiesbaar willen stellen en die dus willen deelnemen aan het bestuur van onze gemeente. Veel geëngageerde vrouwen zetten zich in voor het bloeiende verenigingsleven van ons dorp en werken achter de schermen. Weinigen kiezen ervoor om op het voorplan te komen.

Waarom is dat zo ?

Wat kunnen we daar aan doen ?

Kan KAV vrouwen hier bij helpen door bv. een opleidingsprogramma te voorzien waar vrouwen zich kunnen voorbereiden op een bestuursmandaat binnen de gemeente ?

VIJFDE THEMA : ontspannen moet kunnen.

In de vrije tijd spelen sport, cultuur en ontspanning een grote rol. Het lokale verenigingsleven is hierbij een belangrijke speler. De gemeente kan een voorname bijdrage leveren aan het verhogen van de participatiegraad van mensen aan het verenigingsleven door deze initiatieven te ondersteunen.

Onze gemeente zorgt ervoor dat alle inwoners van Hoeilaart weten wat het aanbod is op gebied van sport en cultuur en ontspanning. “ Hier Hoeilaart “ is een goed doorgeefkanaal voor deze informatie.

De gemeente moet er ook voor zorgen dat er voldoende ontmoetingsruimten zijn?. Misschien is dit nu wel soms problematisch maar na de opening van het nieuwe Felix Sohiecentrum zal dat probleem hopelijk opgelost zijn. Laat ons ook

hopen dat het gebruik van de ontmoetingsruimte of kosteloos of dan toch betaalbaar zal blijven.

De gemeente steunt ook de verenigingen door materiaal ter beschikking te stellen.

Op sportgebied kunnen we ook niet klagen. Alle leeftijdscategorieën komen aan hun trekken.

Misschien hebben jullie nog voorstellen of aanwijzingen om ontspanning , sport en cultuur specifiek voor vrouwen meer aan bod te laten komen ?

Ik denk dat we hiermee een ruim overzicht gehad hebben over wat onze gemeente voor haar vrouwelijke burgers kan doen . Ook welke rol weggelegd is voor een vrouwenvereniging als KAV. in het gelijke kansen debat. En, last but not least, ook wat wij vrouwen kunnen betekenen voor onze gemeente, bijvoorbeeld door mee te helpen in het bestuur ervan !